

[Poul Dam.] priser med ca. 33 pct. i forhold til 1968; som var et særlig svagt år. Ser man det over bare en 3-4 år og tager hensyn til pristigningerne, er der ikke tale om nogen stigning i industriinvesteringerne; så er der tale om en industriinvestering, der i realværdi ligger nogenlunde på det samme beløb; til trods for at man vel må formode, at situationen kræver en stadig og stærk forøgelse i industriinvesteringerne. Dertil kommer, at den stigning, der skete fra 1968 til 1969 i industriinvesteringerne, i ganske væsentlig grad gælder fast ejendom, altså ikke det egentlige, direkte produktionsapparat, og at en opdeling på brancher, som også er foretaget i det pågældende nummer af „Nyt fra Danmarks Statistik“, viser, at der ikke er tale om nogen generel udvikling, men at en ganske betydelig del af stigningen gælder den kemiske industri, hvor der måske har været særlige forhold, der gjorde sig gældende.

Hvad angår 1970, er forventningen en stigning på 10 pct. — stadig i løbende priser. Sammenholdt med de 33 pct. fra 1968 til 1969 er det altså en meget svag stigning i industriinvesteringerne, der er sket — i alle tilfælde er industriinvesteringerne ikke steget nok.

På et senere sted i talen har handelsministeren omtalt industriens eget ansvar for udviklingen og påpeget, at der på mangfoldige områder er tale om en gunstig udvikling inden for industrien; der er tale om værdifulde initiativer, mange industrivirksomheder arbejder dygtigt og initiativrigt, og det er da fuldstændigt klart. Vi er ganske enige i, at der er meget ros værdigt initiativ i dansk industri, og at adskillige virksomheder arbejder på en sådan måde, at det giver tro på, at samfundet nok skulle klare sig, hvis dette initiativ på tilsvarende måde gjorde sig gældende i hele erhvervslivet.

Men når man sådan henviser til, at industrien selv må klare tingene, synes jeg ikke, man helt kan se bort fra den meget kraftige kritik, som i den senere tid er fremkommet fra en række industrifolks side over for Industrirådet. Det synes, som om den enkelte virksomhed i mange tilfælde er i stand til at gøre en god indsats, men at industriens organisation slet ikke

er i stand til at føre en rimelig industripolitik, slet ikke er i stand til at gøre den samfundsmæssige indsats, som handelsministeren åbenbart venter af den. Sidst er denne kritik af Industrirådet kommet frem i en kronik af fabrikant Svend Bergsø i Politiken i dag, som jeg ikke skal inddrage i debatten, da det vel ikke er alle, der har fået læst den endnu.

Hvis man skal se på hele den økonomiske situation og situationen for erhvervslivet i første række, kommer man ikke uden om at lægge mærke til de mange flaskehalse, som gør sig gældende, de mange generelle problemer, som hindrer initiativet, og som i mange tilfælde stiller virksomhederne i uovervindelige vanskeligheder, som ikke er skabt af dem selv, men som de ikke desto mindre kan komme til at bukke under for.

Den væsentligste af disse flaskehalse er efter mit skøn den følelige kapitalmangel, som handelsministeren indirekte indrømmer eksistensen af flere steder i sin redegørelse. Han har således sagt, at det ville være godt, om man fra privat side ville tage et vægtigt initiativ, så det kunne undgås, at levedygtige virksomheder på grund af midlertidig kapitalmangel eller behov for omstrukturering måtte lukkes eller afhændes til udlandet. Det er en ganske vigtig erkendelse. En sådan sætning er jo ikke nogen hypotese. Det er en sætning, man anvender, fordi det er en realitet, at virksomheder, som absolut er levedygtige, på grund af den nuværende kapital situation ikke er i stand til at leve videre, i hvert fald ikke på danske hænder.

Der er et reelt forhold her, som det er nødvendigt at tage op med langt større kraft, end regeringen hidtil har villet gøre det. Det er meningsløst, at virksomheder, som har den fornødne arbejdskraft, den fornødne dygtighed, det fornødne initiativ, på grund af kapital situationen skal tvinges til at lukke eller forhindres i den udvidelse, som samfundet har så hårdt brug for. Det er nødvendigt, at der gøres et virkelig reelt arbejde for at tilvejebringe langt mere kapital til disposition for dansk erhvervsliv, end det hidtil har været muligt, og det er ganske åbenbart særlig nødvendigt, at den disponible kapital bliver styret, således at den først og fremmest følger samfundsmæssige hensyn. Med „samfundsmæssige